

Besluit Verlenen vergunning

Datum
13 augustus 2026

Zaaknummer
2024-009833

Onderwerp
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 31

Maatschap fam. Roelofsen
Grote Hegweg 9
3774 RA KOOTWIJKERBROEK

Locatie

Grote Hegweg 9 te Kootwijkerbroek

Activiteit

Het wijzigen van een veehouderij

Beste meneer/mevrouw Roelofsen,

Op 22 juli 2024 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1, aanhef en onder e van de Omgevingswet voor de locatie Grote Hegweg 9 te Kootwijkerbroek. Hierbij ontvangt u ons definitieve besluit.

Definitief besluit

Wij hebben besloten:

- U de aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit Natura 2000, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e) te verlenen. De vergunning wordt verleend voor het wijzigen van een veehouderij, zoals weergegeven in bijlage 1 en 3.
- Alle eerder verleende Wet natuurvergunningen volledig in te trekken, zodra er uitvoering is gegeven aan hetgeen gesteld onder 1.
- Dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlagen bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze beschikking.
- De in bijlage 2 bij dit besluit opgenomen voorschriften aan deze vergunning te verbinden.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

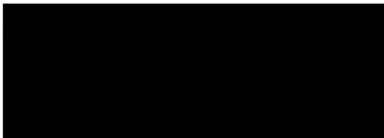
2 van 31

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.”

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martine Jongman
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Motivering van het besluit
- Bijlage 2 – Voorschriften
- Bijlage 3 – AERIUS-berekeningen
 - Verschilberekening gebruiksfase (kenmerk RrkcXcHaWemX d.d. 13 februari 2026) inclusief bijlage randeffecten.
 - Verschilberekening realisatiefase (kenmerk S2LQDnz2JfVG d.d. 17 februari 2026) inclusief bijlage randeffecten.
 - Verschilberekening gebruiksfase met reductieverplichting (kenmerk RgB1UygzEcEv d.d. 13 februari 2026) inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
 - Verschilberekening voor de realisatiefase met reductieverplichting (kenmerk: RpNetB1Ltoa, datum 16 februari 2026), inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
 - Beoogde situatie gebruiksfase (kenmerk RnPzUabn5VnK d.d. 16 februari 2026) inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
 - Beoogde situatie realisatiefase (kenmerk Ryb4nyjSXoAd d.d. 16 februari 2026) inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
 - Verschilberekening gebruiksfase met reductieverplichting met emissiefactor 5 voor blankvleeskalveren (kenmerk RwfBgHGGVfJK d.d. 3 juli 2026).
- Bijlage 4 – Dimensioneringsplan stal J
- Bijlage 5 – Dimensioneringsplan stal B
- Bijlage 6 – Gedragsvoorschriften en onderhoudsplan luchtwasser
- Bijlage 7 - Berekening randeffecten verschilberekening gebruiksfase met kenmerk RrkcXcHaWemX

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

3 van 31

- Bijlage 8 - Berekening randeffecten verschilberekening aanlegfase met kenmerk S2LQDnz2JfVG
- Bijlage 9 – Plattegrond beoogde situatie
- Bijlage 10 - Toelichting aanvraag Natura 2000 -activiteit ten behoeve van het bedrijf aan de Grote Hegweg 9 te Kootwijkerbroek d.d. 16 februari 2026
- Bijlage 11 - Berekening randeffecten gebruiksfase bij emissiefactor 5 voor vleeskalveren, met kenmerk RwBFgHGGVfjK

Beroep

Degenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 MOTIVERING VAN HET BESLUIT

1 Toelichting

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit* omschreven;
- dan volgt de *procedure*;
- vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- de beslissing wordt afgesloten met een *conclusie*, *overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*;
- de *voorschriften* zijn in bijlage 2 opgenomen.

1.2 Omschrijving activiteiten

De aanvraag betreft het stoppen met het houden van schapen en het aantal gehouden vleeskalveren verhogen van 1.791 naar 2.392 en de stalindeling aanpassen, waarbij stal J en het oostelijk deel van stal B van chemische luchtwassers worden voorzien.

2 Procedure

Op 22 juli 2024 ontvingen wij een aanvraag van u voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1 sub e van de Omgevingswet en afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De definitie van een Natura 2000-activiteit is volgens de Omgevingswet “een activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied”. De door u beoogde Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig.

De aanvraag maakt deel uit van deze omgevingsvergunning.

De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 7 en 19 augustus 2024 en 1 oktober 2025.

2.1 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000-activiteit. Het is mogelijk dat u ook een vergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.2 Houtopstanden

Wanneer er houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn in het kader van afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (activiteiten die houtopstanden betreffen) dient hiervoor een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden gedaan en moet de houtopstand binnen 3 jaar op dezelfde locatie worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten in de meeste gevallen niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

In de uitspraak van 18 december 2024¹ heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak een nuancering aangebracht op de vaste rechtspraak van de afdeling over intern salderen. De afdeling heeft aan deze uitspraak een schema beoordelingskader toegevoegd hoe te handelen bij intern salderen.

1. In de voortoets wordt beoordeeld of het project effect heeft op een Natura 2000-gebied.
2. Wanneer significante effecten van het gehele project niet zijn uitgesloten is er vergunningplicht en is er een passende beoordeling nodig.
3. Intern salderen mag als mitigerende maatregel ingezet worden in de passende beoordeling waarbij de verwachte voordelen moeten vaststaan.
4. Wijziging of beëindiging van bestaande situatie moet zijn verzekerd.
5. Additionaliteitsvereiste: salderen mag alleen als de mitigerende maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen.

¹ ECLI:NL:RVS:2024:4923

3.2 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen. Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019² volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

Uit een uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025³ volgt dat de motivering van het additionaliteitsvereiste project-overstijgend is en ziet op de vraag of de nodige instandhoudings- en/of passende maatregelen zullen worden getroffen voor een Natura 2000-gebied, waardoor mitigerende maatregelen die worden getroffen ten behoeve van individuele projecten niet nodig zijn als instandhoudings- of passende maatregel. Daarbij kan er worden gewezen op een plan, programma of pakket van maatregelen waarin gemotiveerd wordt welke instandhoudings- maatregelen en passende maatregelen, die nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, worden getroffen. In dat plan, programma of pakket van maatregelen kan beleid over het afkomen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot bepaalde projecten een rol spelen, evenals beleid over projecten waarvan de omvang van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets.

3.3 Gelderse beleidsregels

Op 1 juli 2025 hebben de Gedeputeerde Staten van Gelderland beleidsregels salderen vastgesteld. In deze versie is onder andere het onderdeel intern salderen weer opgenomen. Daarnaast wordt het gebruik maken van de referentiesituatie beperkt tot alleen de ruimte die nog structureel in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. En er mag slechts 65% van de referentiesituatie worden ingezet bij intern salderen en slechts 35% van de referentiesituatie van een saldogever worden ingezet bij extern salderen als er sprake is van effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Deze reductie wordt gezien als een passende maatregel. In artikel 5 lid 8 zijn ook een aantal uitzonderingen opgenomen wanneer er niet voldaan hoeft te worden aan het verplichte reductiepercentage:

- Als er een reductie plaatsvindt van 4.000 kg van de stikstofemissie ten opzichte van de referentiesituatie zonder de ruimte die structureel buiten gebruik is.
- Als een project met een tijdelijke emissie wordt gemitigeerd met een activiteit die permanent wordt beëindigd.

² <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r/2/>, zie r.o. 13.5 t/m 13.7

³ [Uitspraak 202203354/1/R2 - Raad van State](#), zie r.o. 19.4 en 19.5

- Als een project een nieuwe natuurvergunning nodig heeft voor de continuering van de huidige uitvoering van de activiteit.
- Als een project wordt uitgevoerd ten behoeve van het behalen van de doelstellingen van een Natura 2000-gebied.

3.4 Bepalen referentie

De referentiesituatie is de geldende toestemming die, voor zo ver deze structureel in gebruik is, als mitigerende maatregel wordt ingezet om significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen.

De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning, aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels op de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieutoestemming of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en feitelijk aanwezig is of nog kan zijn en zonder natuurtoestemming worden hervat. Voor die situaties geldt ook dat als er een situatie later is toegestaan met minder gevolgen voor een Natura 2000-gebied dan in de situatie op de referentiedatum, dan wordt uitgegaan van de situatie met het laagste effect dat de stikstofemissie veroorzaakt.⁴

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie (exclusief standaardonderdelen) en de gevolgen van het project na wijziging.

Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop, als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf, depositie van stikstof plaatsvindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

4.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekeningen waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevatten een referentiesituatie (al hebt u de referentiesituatie als salderingssituatie in de berekeningen opgenomen, omdat de beleidsregels van de provincie Gelderland bepalen dat u slechts 65% van de depositie van de referentiesituatie in de berekening mag betrekken, en dit in de huidige versie van AERIUS technisch alleen mogelijk is door de referentiesituatie als salderingssituatie in te voeren en hierop een afmingsfactor van 0,35 toe te passen) en een beoogde situatie. Dit betreft berekeningen voor de aanleg- en gebruiksfase. In deze paragraaf geven wij van de referentiesituatie aan hoe wij ze hebben vastgesteld en beschrijven wij de stikstofbronnen.

⁴ ECLI:NL:RVS:2013:1891

Vervolgens beoordelen we of de mitigerende maatregel (het inzetten van de referentiesituatie) niet ingezet zou moeten worden voor natuurherstel (additionaliteitsonderbouwing). Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven om de aangevraagde vergunning te verlenen.

4.2.1 Referentiesituatie

Als referentiesituatie geldt de natuurvergunning van 9 juli 2013 met zaaknummer 2013-001602.

Onderstaande tabel is een samenvatting van de referentiesituatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 3). In deze AERIUS berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 1: Referentiesituatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	CD	vleeskalveren	HA3.100	194
2	H	vleeskalveren	HA3.100	130
3	L	vleeskalveren	HA3.100	252
4	M	vleeskalveren	HA3.100	1.152
5	F	vleeskalveren	HA3.100	63
6	J	schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	HB1.100	20
Overige stikstofbronnen		Stationair draaiende en manoeuvrerende voertuigen, mobiele werktuigen, wegverkeer, koude start, houtkachel en cv bedrijfswoning.		

Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze stikstofbronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van de regel "Overige stikstofbronnen" in de tabellen van de referentiesituatie toegestaan.

Alleen de ruimte die structureel in gebruik is of genomen kan worden, mag worden betrokken als mitigerende maatregel. De referentiesituatie was op 22 juli 2024 aantoonbaar nog in gebruik. Dit is aangetoond door middel van luchtfoto's.

4.2.2 Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Dit is een samenvatting van de beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening voor de gebruiksfase. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 2a: Aangevraagde situatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	CD	vleeskalveren	HA3.100	148
2	H	vleeskalveren	HA3.100	95
3	E	vleeskalveren	HA3.100	220
4	B west	vleeskalveren	HA3.100	500
5	J	vleeskalveren	HA3.100 / LW2.8 / OW2013.08	702
13	B oost (lw)	vleeskalveren	HA3.100 / LW2.8 / OW2013.08	705

Tabel 2b: Aangevraagde situatie andere stikstofbronnen

Bron	Soort/omschrijving	Aantal
Externe transportbewegingen	Zwaar verkeer licht verkeer	2 vervoersbewegingen/etmaal 8,6 vervoersbewegingen/etmaal
Stationair draaien	Continue emissie	1,7 NO _x kg/jaar
Manoeuvreren op het erf	Zwaar verkeer licht verkeer	2 voertuigbewegingen/etmaal 8,6 voertuigbewegingen/etmaal
Koude start	Zwaar verkeer licht verkeer	1 starts/etmaal 4,3 starts/etmaal
Interne vervoersbewegingen	Tractor (50 kW), diesel Laadschoppen op banden (30 kW), diesel	SCR Nee 1.852 l en 350 uur/jaar SCR Nee 1.356 l en 400 uur/jaar
Overige stikstofbronnen	CV Houtkachel	3,6 NO _x kg/jaar 198,7 kg/jaar

In de beoogde situatie wordt gebruik gemaakt van een chemische luchtwasser. Uit meerdere onderzoeken blijkt dat dit type luchtwassers het beoogde rendement haalt, mits ze voldoen aan de eisen van elektronische monitoring en goed onderhouden zijn. Dit zijn verplichtingen die vanuit het Bal gelden.

4.2.3 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekeningen voor de gebruiksfase en de realisatiefase blijkt dat de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden substantieel wordt verminderd (ten minste 35%) als gevolg van de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd. Wij baseren onze besluiten op berekeningen, gemaakt met de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

De AERIUS-berekeningen geven wel toenames te zien, maar deze zijn alle toe te schrijven aan de zogeheten randeffecten: als gevolg van de maximale rekenafstand van 25 km kan bij een verschilberekening tussen twee situaties aan de randen van het rekengebied voor de ene situatie wel (voor die bron(nen) valt de rand binnen de 25 km) en voor de andere situatie geen toe- of afname (voor die bron(nen) valt de rand buiten de 25 km) worden berekend. Het betreft situaties waarbij de plaats (x, y coördinaten) van de bron(nen) in de beoogde situatie (deels) verschilt van de plaats in de referentiesituatie. Bij een verschilberekening met een referentiesituatie kan AERIUS Calculator een extra bijlage leveren waarin wordt aangegeven of alle berekende toenames zijn toe te schrijven aan randeffecten. De verschilberekeningen waarop dit ontwerpbesluit is gebaseerd hebben echter geen referentiesituatie, omdat AERIUS Calculator nog niet is afgestemd op de Gelderse beleidsregels: het kan de door onze beleidsregels voorgeschreven reductie van 35% van de depositie van de referentie niet berekenen.

We hebben ook AERIUS-berekeningen gemaakt waarin de vergunde situatie als referentiesituatie is opgenomen. Uit de bijlagen voor de randeffecten blijkt dat alle toenames in deze berekeningen zijn toe te schrijven aan randeffecten. Hiermee is nog niet bewezen dat alle toenames in de berekeningen met een salderingssituatie, afgeroomd met 0,35, aan randeffecten zijn toe te schrijven. Daarom hebben wij voor beide verschilberekeningen een export van de rekentaak omgezet in een excelbestand. Wij sturen deze mee als bijlagen. Uit deze bestanden is af te leiden dat alle hexagonen waarop AERIUS Calculator een toename berekent door AERIUS Calculator zijn gemarkeerd als hexagonen waar randeffecten kunnen optreden.

4.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

4.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden Veluwe, Binnenveld en Rijntakken. Tabel 3 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

11 van 31

*Tabel 3 Resultaten AERIUS-berekening aangevraagde situatie***Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogd" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie**

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Totaal	62.547,14	7.033,05	62.547,14	6,67	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Veluwe (57)	62.526,33	7.033,05	62.526,33	6,67	0,00	-
Binnenveld (65)	10,12	2.187,54	10,12	0,18	0,00	-
Rijntakken (38)	9,87	2.120,66	9,87	0,10	0,00	-
Kolland & Overlangbroek (81)	0,81	1.999,75	0,81	0,09	0,00	-

Voor 26 van de 32 habitattypen die voorkomen in de Natura 2000-gebieden die in tabel 3 genoemd zijn, blijkt uit de natuurdoelanalyses dat het eindoordeel 'nee, tenzij' wordt gegeven. Daarnaast is er ook effect op 6 leefgebieden. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat vanwege de soorten die gebruik maken van deze leefgebieden het eindoordeel 'nee, tenzij' wordt gegeven. Deze leefgebieden zijn eveneens stikstofgevoelig. Voor de Veluwe betreft het de leefgebieden Lg13 (Bos van arme zandgronden), Lg14 (Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden), L4030 (Droge heiden), Lg09 (Droog struisgrasland) en Lg01 (Permanente bron & Langzaam stromende bovenloop) en voor Rijntakken het leefgebied Lg11 (Kamgrasweide).

Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. De natuurdoelanalyse maakt in dat geval duidelijk wat de knelpunten zijn. In 26 van de 32 habitattypen en in alle bovengenoemde leefgebieden is stikstofbelasting een knelpunt. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om tot het doelbereik te komen.

4.3.2 Referentiesituatie van het project

Om bovenstaande depositie van de aangevraagde activiteit te mitigeren (om daarmee verslechtering van de kwaliteit van de in paragraaf 4.3.1 genoemde habitats en leefgebieden te voorkomen) gaat de aanvraag uit van intern salderen met de toegestane activiteit op de locatie. Deze toestemming is weergegeven in tabel 1.

4.3.3 Mitigerende maatregel (intern salderen)

Ten aanzien van de habitattypen en -soorten met een ‘nee-tenzij’ eindoordeel valt verslechtering niet uit te sluiten en zijn passende maatregelen nodig om verslechtering van natuurwaarden te voorkomen. De voorwaarden in de beleidsregels salderen zijn opgenomen als passende maatregel (zie paragraaf 3.3 van dit besluit). Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels dient er een substantiële reductie plaats te vinden. Intern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Met deze beleidsregels wordt de dalende lijn van depositie op de omliggende Natura 2000-gebieden Veluwe, Binnenveld en Rijntakken ingezet, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken, zoals opgenomen in de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS.

4.3.4 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak ‘Versnellingsaanpak stikstof’ (hierna: VAS). De VAS is in december 2024 aangekondigd en bestaat uit verschillende onderdelen met onder andere als doel de natuur sterker te maken en wonen en werken vlot te trekken door stikstof te reduceren.

Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Het strokenbeleid: 60-70% reductie van stikstofemissies t.o.v. 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. Momenteel is een denkrichting van de maatregelen voor deze gebieden gepubliceerd en zal in de tweede helft van 2025 de participatie rondom deze in te voeren maatregelen plaatsvinden. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstof emitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.
- Beleidsregels salderen: het wegnemen van ruimte die niet structureel in gebruik is of genomen kan worden en verplichting van 35% reductie voor nieuwe ontwikkelingen met effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Dit is dus het beleid over het afnemen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot projecten. Omgekeerd geldt dus dat in deze gevallen 65% van de depositie van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel.
- Bronmaatregelen: Voor de provincie Gelderland geldt dat op grond van wettelijke doelen en vereisten Gelderse agrarische bedrijven gemiddeld 42% ten opzichte van 2018 van de stikstofemissie moet reduceren. Voor bronnen uit de sector industrie geldt een reductiedoel van 38% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 2019. Voor mobiliteit en wonen geldt een 25% reductie in 2030 ten opzichte van 2019. Naast het strokenbeleid en de Gebiedsgerichte Aanpak Veluwe zal een combinatie van kortetermijnmaatregelen en een ontwikkelaanpak worden uitgewerkt om de uitstoot van stikstof bij de bron te verminderen.

4.3.5 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota⁵, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)⁶ als in de Uitvoeringsagenda GMS is al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkte zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. Met de reeds verstrekte rijks gelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen⁷:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied⁸;
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000⁹.

4.3.6 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen. Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen. Voor het Gelderse Natura 2000-gebieden waarop uw project depositie heeft zijn de volgende natuurherstel-maatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

Veluwe

- Grootschalig bosherstel in historische boscomplexen, herstel en uitbreiding van de eikenstrubbenboscomplexen, herstel van hardhoutooibossen en revitaliseringsmaatregelen;
- Beperken zwijnendruk in oude eikenbossen en regionaal verlagen van de omvang van wilde hoefdierpopulaties;

⁵ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

⁶ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord>

⁷ Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024

⁸ Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiften.

⁹ Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiering.

- Inrichting en omvorming natuur zoals de maatregelpakketten voor duurzame heide, voor stuifzandlandschap, voor herstel van vochtige en natte heidelandschappen, voor jeneverbesstruweel en de aanleg van tijdelijke heideakker;
- Extensivering en aankoppelen van landbouwgrond;
- Opstellen en uitvoeren plannen voor het herstel en behoud van kwetsbare vennen;
- Optimaliseren hydrologisch systeem, tegengaan van verdroging en verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van vennen, venen en beken;
- Opheffen versnippering door onder ander de aanleg verbindingen tussen heidegebieden;
- Diverse aanvullend beheermaatregelen zoals exotenbestrijding (Amerikaanse eik, vogelkers, robinia), extra chopperen, inzet van gescheperde begrazing en opslag verwijderen op heide en stuifzand.
- Aanpassen van padenstructuur en gericht beperken van de openstelling van sommige deelgebieden, om verstoring door recreanten te verminderen;
- Maatregelen specifiek gericht op het versterken van leefgebied en soorten;
- Stellen randvoorwaarden aan beheer.

Binnenveld

- Uitvoering grootschalige (hydrologische) maatregelen in de Bennekomse Meent en de aangrenzende Bennekomse Hooilanden zoals:
 - Aanleg kade om inlaat van gebiedsvreemd water uit het agrarisch gebied en overstroming met Griftwater wordt tegengegaan.
 - Dempen vrijwel alle sloten en greppels in de directe omgeving.
- Inrichting aaneengesloten natuurgebied de Binnenveldse Hooilanden rondom de Bennekomse Meent door o.a. afgraven bovenlaag, herstel de verdwenen Eemwal en de natuurlijke waterloop de Kromme Eem en dempen sloten.
- (hydrologische) inrichting de Hellen
- Kappen van bos en verwijderen opslag in De Hellen ten behoeve van uitbreiding van alle habitattypen;

Rijntakken

- Extra maaien/hooien en afvoeren en nabeweiden ten behoeve van glanshaverhooilanden;
- Afgraven van hoge oeverwallen t.b.v. stroomdalgraslandsoorten;
- Aanpassen van vegetatielegger en extensiveren van beheer t.b.v. uitbreiding en kwaliteitsverbetering van essen-iepenbossen en hardhoutooibossen,
- Uitbreiding en kwaliteitsverbetering ten behoeve van stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;
- Aanleg plas-drassituaties onder andere ten behoeve van de Watersnip;
- Kwartelkoning vriendelijk natuurbeheer: afspraken maken met beheerders over mozaïekbeheer, laat maaien van hooilandpercelen en/of aangepast begrazingsbeheer;

4.4 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in de rechtspraak reeds invulling gegeven aan de vraag op welke wijze inzichtelijk gemaakt moet worden of en welke passende maatregelen worden getroffen. Zo moet gemotiveerd worden welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

4.4.1 LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat de natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het bedrijf, de zogenoemde piekbelasters. Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.

In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 (ECLI:RBGEL:2024:2061, r.o. 11.1) zet het rechtscollège uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ en 6 MGO bedrijven is een goedgekeurd intrekingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid worden gesteld dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden. Het intrekken van de stikstofruimte van de LBV(+) bedrijven heeft bijgedragen aan de ingezette dalende lijn zoals opgenomen in de laatste rekenversie van het rekenprogramma AERIUS.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen

Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) kleinere sectoren opengesteld. De Lbv kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.

Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opengesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen.

Per 6 oktober 2025 is daarnaast de MGB (Maatregel Gerichte Beëindiging) opengesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

4.4.2 Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opengesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH₃/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (HMV) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De HMV is bedoeld voor bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalsystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

4.4.3 Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terechtkomt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren. Er is geld voor de uitvoering beschikbaar via de GLB-regeling 'Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling', die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

4.4.4 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- In dit besluit wordt, in lijn met de vereiste van zekerheid over de realisatie van maatregelen, concreet en voldoende onderbouwd welke maatregelen worden getroffen voor de noodzakelijke en aantoonbare reductie van stikstofdepositie op afzienbare termijn ten gunste van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

- De aanvraag is onlosmakelijk verbonden met de inzet van een passende maatregel in de zin van artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn, namelijk de toepassing van de beleidsregels salderen. Deze toepassing garandeert een substantiële en feitelijke reductie van de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling op locatie Grote Hegweg 9 te Kootwijkerbroek door een directe en onomkeerbare reductie van (ten minste) 35% van de referentiesituatie.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken. De beleidsregels leveren daarmee een directe en aantoonbare bijdrage aan de realisatie van de natuurdoelen door structurele en onomkeerbare stikstofreducties mogelijk te maken, waarmee de herstel- en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden ondersteund.
- De collectieve en gegarandeerde bijdrage van de aanvragen, die moeten feitelijk voldoen aan de beleidsregels salderen, de natuuropgave is relatief zo groot dat deze, ook zonder dat het volledige maatregelpakket inzichtelijk is gemaakt, ruimschoots als ‘passend’ is aan te merken.

4.5 Overige effecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe is 2,6 km. Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

5 Zienswijzen

Voorafgaand aan het nemen van dit besluit is op 6 maart 2026 een ontwerpbesluit gepubliceerd. Dit ontwerpbesluit heeft tot en met 17 april 2026 ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbesluit zijn namens Stichting Mobilisation for the Environment (hierna: MOB), vertegenwoordigd door Utopie Advocaten, zienswijzen ingediend.

Een van de argumenten in zienswijze hield in dat wij de aanvraagstukken niet met het ontwerpbesluit aan hen hebben toegezonden. Om iedere mogelijke onvolkomenheid in de voorbereidingsprocedure weg te nemen, hebben wij besloten het ontwerpbesluit, met de daarbij behorende stukken, opnieuw ter inzage te leggen. Het ontwerpbesluit is vervolgens op 20 mei 2026 opnieuw gepubliceerd en heeft tot en met 1 juli 2026 ter inzage gelegen. Tegen dit tweede ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen ingediend.

Hoewel MOB tijdens de tweede terinzagelegging kennis heeft kunnen nemen van de aanvraag en de overige bijbehorende stukken en naar aanleiding daarvan geen nieuwe zienswijze heeft ingediend, gaan wij hieronder volledigheidshalve alsnog in op de zienswijzen die namens MOB tegen het eerste ontwerpbesluit zijn ingediend.

Hieronder vatten wij de argumenten samen en geven wij per argument onze reactie.

5.1 Stukken onvolledig ter inzage gelegd

Indiener stelt dat wij de aanvraag met het ontwerpbesluit hadden meesturen.

Reactie

Dit argument was terecht. Wij hebben het ontwerpbesluit daarom opnieuw gepubliceerd. Het heeft 6 weken ter inzage gelegen

5.2 Er is geen passende beoordeling

Indiener stelt dat er aan het bestreden ontwerpbesluit geen passende beoordeling ten grondslag ligt.

Reactie

Er is wel degelijk een passende beoordeling bij de aanvraag. De passende beoordeling is toegevoegd aan de aanvraag als document "Toelichting aanvraag Natura 2000 -activiteit ten behoeve van het bedrijf aan de Grote Hegweg 9 te Kootwijkerbroek". Een passende beoordeling is een vormvrij document en daarmee is het vrij aan de initiatiefnemer om op eigen wijze vorm te geven aan dit document. Alle benodigde documentatie om te komen tot een besluit is bij ons aangeleverd.

5.3 Chemische luchtwassers

De indiener is van mening dat wij ten onrechte uitgaan van een ammoniakreductie van 90%. Deze emissiereductie is volgens de indiener niet wetenschappelijk zeker. Wij hebben ons in het ontwerpbesluit beroepen op "meerdere onderzoeken" zonder dit nader te specificeren.

Daarnaast stelt de indiener dat wij weliswaar verwijzen naar de verplichtingen vanuit het Bal, maar dat wij geen voorschriften hebben opgenomen hoe u dient bij te sturen als uit het elektronisch monitoringssysteem zou blijken dat de verwachte rendementen uitblijven, en dat een passende beoordeling uitgevoerd had moeten worden waarbij dit meegenomen had moeten worden.

Daarnaast wijst de indiener erop dat de geclaimde reductie, die 90% bedraagt, zo hoog is dat een gering tegenvallende prestatie al snel een relatief groot verhoging van de stikstofuitstoot tot gevolg zal hebben.

Reactie

Onderzoeken waarop wij doelen zijn onder andere:

- Rendementsmeting luchtwasser 90/95% ammoniakreductie Inno+ luchtwassysteem, rapport 43 WUR, april 2007
- Onderzoek naar verbeterpunten voor combi-luchtwassers in de praktijk, rapport 1337 WUR, november 2021
- Evaluatie geurverwijdering door luchtwassersystemen bij stallen, rapport 1082, WUR, maart 2018

- Milieutechnologieën voor de verduurzaming van de vleeskalverhouderij, WUR, rapport 1570, april 2025
- Analyse beschikbare technieken voor integrale emissiereductie in vleeskalverstallen, WUR, rapport 1425, juni 2023

Weliswaar zijn deze onderzoeken niet primair gericht op het rendement bij het beperken van NH₃-emissies van het systeem OW2013.08, maar uit al deze literatuur komt een consistent beeld naar voren dat enkelvoudige chemische luchtwassers over het algemeen de beloftes waarmaken wat de beperking van NH₃-emissies betreft en dat, voor zover dit niet volledig het geval is, dit te wijten is aan onvoldoende onderhoud en monitoring van de werking. Met name het eerste rapport uit de bovenstaande lijst richt zich systemen die qua basisprincipe (chemische absorptie van ammoniak met zuur waswater) zeer verwant zijn met het systeem in de beoogde situatie van dit besluit.

De literatuur over het rendement van chemische luchtwassers richt zich met name op varkenshouderijen. Wij zijn nagegaan of er aanwijzingen zijn dat de werking van deze luchtwassers anders zou kunnen zijn bij kalverhouderijen. Uit WUR-rapport 1570 is gebleken dat er geen aanleiding is te veronderstellen dat het ammoniakverwijderingsrendement bij kalverhouderijen lager is dan bij bijvoorbeeld varkenshouderijen. Wel is ons gebleken dat er twijfel bestaat over de emissiefactor van vleeskalveren. Blankvleeskalveren stoten meer uit dan rosé vleeskalveren. Voor blankvleeskalveren zou men moeten uitgaan van een emissie van 4 à 5 kg NH₃ per jaar in plaats van 3,5 kg NH₃ per jaar. Het rendement van systeem OW2005.01 is bij beide diersoorten hetzelfde. Wij hebben uit de berekening van de uittreedsnelheid afgeleid dat wij bij deze vergunning uitgaan van blankvleeskalveren, omdat u ook in de referentiesituatie blankvleeskalveren houdt. Wij hebben d.m.v. een AERIUS-berekening (met een reductie van 35% op de depositie van de referentiesituatie) geverifieerd dat ook bij toepassing van de hogere emissiefactor van 5 geen toenames worden berekend. Deze AERIUS-berekening hebben wij als bijlage aan dit besluit toegevoegd, samen met het op basis van deze berekening opgestelde bestand met een controle op andere toenames dan toenames als gevolg van randeffecten.

Onze reactie op de stelling van de indiener dat wij voorschriften hadden moeten opnemen hoe er moet worden bijgestuurd als het monitoringssysteem zou uitwijzen dat de verwachte rendementen uitblijven is als volgt: In het Bal (artikel 4.829 lid 2) staat dát er in dit geval moet worden bijgestuurd. Via de verplichtingen uit het Bal is daarmee geborgd dat het rendement behaald blijft. Het is niet aan het bevoegde gezag aan te geven op welke manier dit moet geschieden.

Wij zijn ons ervan bewust dat uitval of verminderde effectiviteit van een systeem dat 90% reductie moet bewerkstelligen verhoudingsgewijs een grote invloed heeft op de uitstoot. Juist daarom hebben wij voorschrift 5 ("Op het bedrijf dient minimaal een voorraad/hoeveelheid zuur aanwezig te zijn om de continuïteit van de luchtwasser te waarborgen") in het ontwerpbesluit opgenomen. Daardoor zult u direct kunnen handelen als de zuurgraad van het waswater buiten de voorgeschreven bandbreedte ligt.

5.4 Additionaliteitsvereiste

De indiener stelt dat het ontwerpbesluit niet voldoet aan de additionaliteitsvereiste, omdat wij de vraag of het behoud van natuurwaarden is geborgd op gebiedsniveau moeten beantwoorden en dat daarom een ecologische beoordeling nodig is. Daarnaast stelt de indiener dat wij hadden moeten aangeven welke daling van depositie nodig is en wanneer de maatregelen waarnaar wij verwijzen de benodigde stikstofreductie tot gevolg hebben. Tevens stelt de indiener dat de maatregelen waarnaar wij verwijzen, inclusief de Beleidsregels salderen in Gelderland en het strokenbeleid van de provincie Gelderland, onvoldoende zeker zijn en de te verwachten resultaten onvoldoende zijn voor behoud of herstel van de natuurwaarden. Verder stelt de indiener dat wij de effecten van de MGO meenemen in de trendlijn van de berekende maatregelen, terwijl die al verwerkt zijn in AERIUS Monitor.

Reactie

De depositietoenames in de beoogde situatie worden volledig gemitigeerd door middel van intern salderen. Wij menen dat de mitigerende maatregel ingezet mag worden, omdat dit een direct gevolg is van de passende maatregel uit de beleidsregel, zijnde de reductie-eis. Deze passende maatregel is onderdeel van het programma Versnellingsaanpak Stikstof met daarin verschillende maatregelen om stikstof te reduceren.

Het klopt dat van een aantal benoemde maatregelen de resultaten nog niet vaststaan. Het programma en de daaraan hangende maatregelen zijn volop in ontwikkeling. Als onderdeel van dit grotere programma is de stikstofreductie uit de beleidsregel een vastgestelde maatregel die in uitvoering gebracht kan worden. Het is noodzakelijk dat de vergunningverlening die direct samenhangt met de uitvoering van deze passende maatregel doorgang vindt, zodat stikstof daadwerkelijk gereduceerd kan worden en andere maatregelen ook uitgevoerd kunnen worden.

Het standpunt van de indiener lijkt te zijn dat geen enkele ontwikkeling meer vergund kan worden – dus ook geen ontwikkelingen die een stap in de goede richting zijn om natuurdoelen te behalen en verslechtering tegen te gaan – totdat voor alle binnen de invloedsfeer van het betrokken project vast staat dat verslechtering niet meer aan de orde is. Wij kiezen voor een aanpak die het nemen van maatregelen die de vermindering van stikstofemissie aanmoedigen.

5.5 Conclusie

Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aanvraag samenhangt met het treffen van een instandhoudings- of passende maatregel als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid van de Habitatrichtlijn, het overgebleven gedeelte wat niet als passende maatregel gebruikt wordt, ingezet mag worden als mitigerende maatregel en dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland en kan worden vergund.

6 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

7 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

- Omgevingswet artikel 2.18, artikel 2.24, artikel 2.31a, artikel 4.11, artikel 4.3
- Artikel 4.5, artikel 5.1, artikel 5.18, artikel 5.29
- Besluit activiteiten leefomgeving afdeling 11.1
- Wet stikstofreductie en natuurverbetering
- Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3
- Beleidsregels salderen Gelderland

BIJLAGE 2 VOORSCHRIFTEN

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Deze vergunning is uitsluitend geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder en voor (rechts)personen die in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De (rechts)personen genoemd in het vorige voorschrift zijn volledig op de hoogte van deze vergunning en de voorschriften. Zij zijn in staat en handelingsbekwaam om deze voorschriften uit te voeren.
3. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende bijlagen, te weten de AERIUS-berekeningen, het dimensioneringsplan van stal B en de gedragsvoorschriften en onderhoudsplan voor de luchtwasser, moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Het project waarvoor deze vergunning is verleend en weergegeven is in bijlage 3 van dit besluit moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
5. Op het bedrijf dient minimaal een voorraad/hoeveelheid zuur aanwezig te zijn om de continuïteit van de luchtwasser te waarborgen.

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

23 van 31

BIJLAGE 3 AERIUS-BEREKENINGEN**AERIUS-berekeningen**

- Verschilberekening gebruiksfase (kenmerk RrkXcHaWemX d.d. 13 februari 2026) inclusief bijlage randeffecten.
- Verschilberekening realisatiefase (kenmerk S2LQDnz2JfVG d.d. 17 februari 2026) inclusief bijlage randeffecten.
- Verschilberekening gebruiksfase met reductieverplichting (kenmerk RgB1UygzEcEv d.d. 13 februari 2026) inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
- Verschilberekening voor de realisatiefase met reductieverplichting (kenmerk: RpCjaB1Ltoa, datum 16 februari 2026), inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
- Beoogde situatie gebruiksfase (kenmerk RnPzUabn5VnK d.d. 16 februari 2026) inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
- Beoogde situatie realisatiefase (kenmerk Ryb4nyjSXoAd d.d. 16 februari 2026) inclusief bijlage hulpmiddel beoordeling hexagonen met hersteldoel.
- Verschilberekening gebruiksfase met reductieverplichting met emissiefactor 5 voor blankvleeskalveren (kenmerk RwBFgHGGVfjK d.d. 3 juli 2026).

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

24 van 31

BIJLAGE 4 – DIMENSIONERINGSPLAN STAL J

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

25 van 31

BIJLAGE 5 – DIMENSIONERINGSPLAN STAL B

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

26 van 31

BIJLAGE 6 – GEDRAGSVOORSCHRIFTEN EN ONDERHOUDSPPLAN LUCHTWASSER

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

27 van 31

**BIJLAGE 7 - BEREKENING RANDEFFECTEN VERSCHILBEREKENING
GEBRUIKSFASE MET KENMERK RrkcXcHaWemX**

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

28 van 31

**BIJLAGE 8 - BEREKENING RANDEFFECTEN VERSCHILBEREKENING
AANLEGFASE MET KENMERK S2LQDnz2JfVG**

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

29 van 31

BIJLAGE 9 – PLATTEGROND BEOOGDE SITUATIE

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

30 van 31

BIJLAGE 10 - TOELICHTING AANVRAAG

Datum

13 augustus 2026

Zaaknummer

2024-009833

Blad

31 van 31

**BIJLAGE 11 - BEREKENING RANDEFFECTEN GEBRUIKSFASE BIJ
EMISSIONFACTOR 5 VOOR VLEESKALVEREN, MET KENMERK RWBFGHGGVFJK**